

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
KANTONALNI SUD U ZENICI
Broj: 43 0 Rs 239807 24 Rsž
Zenica, 14.01.2025 godine

Kantonalni sud u Zenici, u građanskom vijeću sastavljenom od sudija: Jasmine Begović Devović kao predsjednice vijeća, Makivić Nine i Anić Maria kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice I. A. iz S., ul. ..., koju zastupaju punomoćnici Nusmir Huskić, Bajro Avdić, Zlatan Alagić, advokati iz Sarajeva, ul. Vrazova broj 3., Sarajevo, protiv tuženog „STANDARD FURNITURE FACTORY“, d.d. Sarajevo, Ilijaš, sa sjedištem na adresi Bosanski put broj 103., zastupan po zakonskom zastupniku i punomoćnicima Kurtović Hakiji i Kurtović Adisu, advokatima iz Sarajeva, radi ostvarivanja prava iz radnog odnosa, odlučujući o žalbama tuženog izjavljenim protiv Presude Općinskog suda u Zenici br. 43 0 Rs 239807 24 Rs od 25.10.2024 godine, u sjednici vijeća održanoj dana 14.01.2025 godine, donio je

PRESUDU

Žalbe se odbijaju kao neosnovane i presuda prvostepenog suda potvrđuje.

Odbija se tužiteljica sa zahtjevom za isplatu troškova sastava odgovora na žalbu u iznosu od 1.622,79 KM.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom prvostepenog suda, poništava se kao nezakonito Rješenje o otkazu ugovora o radu s ponudom zaključivanja novog Ugovora o radu, broj: III-523/2018 od 19.11.2018. godine i Obrazloženje uz Ugovor o radu, broj: III-528/2018 od 22.11.2018. godine. Poništava se i utvrđuje kao nedopušten Ugovor o radu, broj: III-527/2018 od 22.11.2018. godine.

Nalaže se tuženom da tužiteljicu vrati na rad i rasporedi na poslove koje je radila po Ugovoru o radu na neodređeno vrijeme, broj: III-5-30/2014 od 01.11.2014. godine ili druge odgovarajuće poslove sve u roku od 15 dana.

Nalaže se tuženom da tužiteljici isplati naknade plata počev od dana 06.12.2018. godine pa do dana izrade nalaza tj. 10.05.2024. godine u ukupnom iznosu od 118.779,07 KM, sa zakonskim kamatama počev o dospijeća svakog pojedinačnog mjesečnog iznosa do isplate, kako je to navedeno u izreci prvostepene presude. Nalaže se tuženom da isplati tužiteljici naknadu za neiskorišteni godišnji odmor u 2018. godini u iznosu od 2.052,00 KM, sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe, odnosno počev od 18.02.2019. godine pa do konačne isplate, a sve u roku od 15 dana.

Nalaže se tuženom da na ime tužiteljice Federalnom Zavodu za PIO/MIO izvrši uplatu zakonom propisanih doprinosa za penzijsko-invalidsko osiguranje u ukupnom iznosu od 43.259,00 KM obračunatih za period od 06.12.2018. godine pa do dana 10.05.2024. godine, a sve u roku od 15 dana pod prijetnjom izvršenja.

Nalaže se tuženom da nadoknadi tužiteljici troškove postupka u iznosu od 14.457,79 KM, a sve u roku od 15 dana od momenta donošenja presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Odbija se zahtjev tuženog za naknadu troškova postupka u iznosu od 12.395,27 KM, kao neosnovan.

Protiv te presude tuženi je lično i putem punomoćnika blagovremeno izjavio žalbe kojim pobija prvostepenu presudu povrede odredaba parničnog postupka, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se pobijana presuda preinači i usvoji tužbeni zahtjev ili da se prvostepena presuda ukine i predmet vrati na ponovno odlučivanje.

U odgovoru na žalbe tužiteljica je osporila navode žalbe i potražuje troškove sastava odgovora na žalbu u iznos od 1.622,79 KM.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama razloga navedenih u žalbama, pazeći po službenoj dužnosti na povrede odredaba parničnog postupka, u skladu sa odredbama člana 221 Zakona o parničnom postupku (Sl. novine F BiH broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15, u daljem tekstu ZPP) drugostepeni sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga .

Žalbe nisu osnovane.

Prvostepeni sud je na potpuno i pravilno utvrdio činjenično stanje pravilno primijenio materijalno pravo ,a nije počinio ni povrede odredaba parničnog postupka. Za takvu odluku prvostepeni sud je dao valjane i pravilne razloge koje prihvata i ovaj sud, jer dati razlozi imaju činjeničnu i pravnu osnovu u izvedenim dokazima, a isti nisu dovedeni u sumnju žalbenim navodima.

Iz činjeničnog stanja prvostepenog spisa proizilaze sljedeće činjenice:

- tužiteljica bila zaposlenik kod tuženog od 04.05.2011.godine, da je tužiteljica pred odlazak na bolovanje imala zaključen Ugovor o radu od 01.11.2014.godine kojim je bila raspoređena na radno mjesto Šef kabineta direktora, koji poslovi pripadaju VII grupi poslova, sa koeficijentom složenosti od 4,0. Ugovor je zaključen na neodređeno vrijeme.

-tuženi je dana 19.11.2018.godine, donio Rješenje o otkazu ugovora o radu od 01.11.2014.godine, sa ponudom zaključivanja novog Ugovora o radu, a sve iz organizacijskih razloga, odnosno usaglašavanja sa novim Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, odmah nakon povratka tužiteljice sa porodičnog odsustva i bolovanja. Tužiteljici je ponuđen zaključivanje novog Ugovora o radu i to za radno mjesto Stručni saradnik u Službi Export, kako se to navodi u Rješenju, dok je u samom ponuđenom novom ugovoru navedeno da se radi o radnom mjestu Samostalni referent u Službi Exporta, da se ugovor zaključuje na neodređeno vrijeme, počev od dana 01.11.2018.godine, a kao dan otpočinjanja rada se navodi 01.11.2018.godine, te je kao koeficijent za navedene poslove utvrđen 2,2.

-tuženi je tužiteljici dostavio Obrazloženje, koje se također pobija predmetnom tužbom, a u kojem se navodi da je greškom u članu 2. Ugovora upisano da počinje od 01.11.2018.godine, te da se navedeno stavlja van snage, te je tužiteljici dostavljen novi ugovor o radu od 22.11.2018.godine, u kojem se navodi da se ugovor zaključuje na neodređeno vrijeme, počev

od 01.12.2018.godine, te da je dan otpočinjanja rada 01.12.2018.godine. U istom se također navodi da se tužiteljica raspoređuje na radno mjesto Samostalni referent u Službi exporta, te da je koeficijent složenosti 2,2.

-tužiteljica je prije podnošenja tužbe, uložila zahtjev za zaštitu prava-prigovor dana 18.12.2018.godine, te nakon toga, dana 18.02.2019 godine tužbu , što znači da je ista blagovremena i dopuštena.

Među parničnim strankama je bilo sporno da li je otkaz zakonit.

Žalbeni razlog povrede odredaba parničnog postupka na koje ukazuju žalbe nije ostvaren. Odredba člana 8. Zakona o parničnom postupku odnosi se na načelo slobodne ocjene dokaza provedenih tokom postupka pri čemu se navedenom odredbom utvrđuje koje sve okolnosti prvostepeni sud treba uzeti u obzir pri utvrđenju relevantnih činjenica, a na osnovu slobodne ocjene provedenih dokaza. Po ocjeni ovog suda, prvostepeni sud je provedene dokaze cijenio po svom slobodnom uvjerenju, shodno odredbi člana 8. Zakona o parničnom postupku utvrđujući relevantne činjenice na kojima temelji svoju ocjenu osnovanosti tužbenog zahtjeva tužitelja, pri čemu navedeno uvjerenje prvostepenog suda u odnosu na utvrđenje relevantnih činjenica ima pravnu i činjeničnu osnovu u sadržaju dokaza provedenih tokom prvostepenog postupka zbog čega ocjena provedenih dokaza nema za posljedicu niti nepravilnost, a niti nezakonitost pobijane presude.

Potpuno i pravilno je prvostepeni sud utvrdio činjenično stanje i to da je tuženi donio rješenju o otkazu ugovora o radu tužiteljici sa pozivanjem na organizacijske razloge, te u obrazloženju istog navodi da Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta ne postoji pozicija Šef kabineta Direktora Društva, na koje radno mjesto je tužiteljica bila raspoređena prije odlaska na porodijsko bolovanje. Međutim tuženi nudi tužiteljici zaključenje ugovora o radu na radno mjesto Samostalni referent u Službu exporta jer je to naziv radno mjesta iz čl. 3. ponuđenog ugovora o radu, dok iz obrazloženja Rješenja o otkazu ugovora o radu proizilazi da tužiteljici nudi novi izmijenjeni ugovor o radnom mjestu na mjestu Stručni saradnik u služni eksporta. Pravilno je prvostepeni sud cijenio Pravilnik tuženog o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta od marta 2017 godine u kojem su na str. 82. i 8.3 navedena radna mjesta Stručni saradnik u služni eksporta za koji je potrebna VSS /VII stepen ekonomskog smjera i radno mjesto Samostalni referent u Službu exporta za koji je propisana SSS/VI stepen općeg ili tehničkog smjera. Dakle, tuženi je tužiteljici ponudio ugovor o radu za radno mjesto sa srednjom stručnom spremom (jer je tako naveo u ponuđenom Ugovoru o radu) iako je tužiteljica imala visoku stručnu spremu.

Suprotno žalbenim navodima, ne može se smatrati da je oznaka radnog mjesta iz ponuđenog ugovora o radu „greška“ , kako to tuženi navodi da je prvostepeni sud trebao logički zaključiti da je zapravo ponuđeno radno mjesto Stručni saradnik u služni eksporta. Oznaka radnog mjesta je bitan elemenat ugovora o radu propisan čl. 24. tačka f) . Zakona o radu (Sl, novine F BiH br. br.26/16, 89/18 i 23/20-Odluka US) i ne može ni tužiteljica, a ni sud pretpostaviti koje je tuženi tužiteljici htio ponuditi radno mjesto.

Žalba tuženog je kontradiktorna i u dijelu gdje tuženi problematizira stručnu spremu koju posjeduje tužiteljica, jer ukoliko tužiteljica ne posjeduje VSS kako to tuženi smatra, onda je to suprotno njegovom argumentu da je u ponuđenom Ugovoru o radu zapravo napravljena greška jer je trebalo da stoji radno mjesto Stručni saradnik u služni eksporta, jer je za to radno mjesto propisana visoka stručna sprema.

Odredbom čl. 96. stav 1 tačka a. i b. Zakona o radu je propisano je da, poslodavac može otkazati ugovor o radu radniku, uz propisani otkazni rok, ako je takav otkaz opravdan iz ekonomskih, tehničkih ili organizacijskih razloga, ili ako radnik nije u mogućnosti da izvršava svoje obaveze iz radnog odnosa. Stavom 2. istog člana propisano je da poslodavac može otkazati ugovor o radu u slučajevima iz stava 1. ovog člana, ako se ne može osnovano očekivati od poslodavca da zaposli radnika na druge poslove ili da ga prekvalifikuje i dokvalifikuje za rad na drugim poslovima. Prema odredbi člana 102. Zakona o radu tuženi kao poslodavac ima zakonsku obavezu dokazivanja postojanja opravdanih razloga za poslovno uvjetovani otkaz iz člana 96. stav 1. tačka a. i b. ovog zakona. Međutim takva obaveza poslodavca nije propisana kada je u pitanju stav 2. navedene odredbe koja reguliše da poslodavac može otkazati ugovor o radu u slučajevima iz stava 1. ovog člana, ako se ne može osnovano očekivati od poslodavca da zaposli radnika na druge poslove ili da ga prekvalifikuje i dokvalifikuje za rad na drugim poslovima. Prvenstveno je na tužiteljici obaveza da ukaže na kojem je konkretnom radnom mjestu tuženi mogao zaposliti (ili prekvalificirati ili dokvalificirati za rad), a tek tada bi se tuženi kao poslodavac bio dužan očitovati da li je mogao zaposliti na navedenom radnom mjestu ili je obrazovati za određeno radno mjesto. (Odluka Vrhovnog suda Federacije BiH broj 58 0 Rs 198090 22 Rev od 15.08.2023. godine).

Imajući u vidu da je teret dokazivanja postojanja takvog radnog mjesta na tužiteljici, tužiteljica je dokazala da je postojalo radno mjesto Stručni saradnik u služni eksporta, radno mjesto Šef službe reklamacija itd.

Suprotno žalbenim navodima, pravilno je prvostepeni sud donio odluku da se tužiteljica rasporedi na „druge odgovarajuće poslove“ jer je to zakonski termin propisan čl. 106. stav 2. Zakona radu. Drugi odgovarajući poslovi podrazumijevaju poslove koji odgovaraju stepenu stručne spreme i stečenom iskustvu zaposlenika. Ovaj termin – druge odgovarajuće poslove najčešće se primjenjuje kada je zbog proteka vremena kod poslodavca došlo do promjene u organizaciji rada, pa najčešće ne postoji radno mjesto na kojem je tužitelj radio.

Imajući u vidu da je utvrđen kao nezakonit otkaz ugovora o radu, tužiteljica kao posljedica tog utvrđenja ima pravo na naknadu plaće u visini plaće koju bi ostvarila da je radila i naknadu štete, a sve u skladu sa odredbom čl.106. stav 2 a) Zakona o radu u visini koju je obračunao vještak finansijske struke čiji Nalaz i mišljenje je pravilno cijenio prvostepeni sud i koji tuženi u žalbama ne problematizira.

Imajući u vidu naprijed navedeno drugostepeni sud smatra da su žalbe tuženog neosnovane pa je iste primjenom odredbe čl.226 . ZPP odbio.

Odbijen je zahtjev za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu iz razloga što po ocijeni ovog suda isti nije bio neophodan radi vođenja parnice, pa je sud shodno odredbi člana 386. stav 1., u vezi sa članom 387. i 397. Zakona o parničnom postupku odlučio kao u izreci.

Predsjednica vijeća
Jasmina Begović - Devović